

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

1. ภาพรวมทั่วไป

กัมพูชาปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร ซึ่งปัจจุบันมีพระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี เป็นประมุข และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2561 กัมพูชาได้จัดการเลือกตั้งทั่วไปขึ้น ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏว่าพรรคประชาชนกัมพูชา (CPP) ของสมเด็จอัครมหาเสนาบดี เดโช ฮุน เซน ยังคงได้รับคะแนนเสียงข้างมาก ซึ่งทำให้สมเด็จฮุน เซน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป กัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านสำคัญที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร รวมทั้งเป็นประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือที่สำคัญกับไทย อาทิ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) ตลอดจนยุทธศาสตร์

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) นอกจากนี้ คณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ ทวิภาคี ไทย-กัมพูชา (Joint Commission on Bilateral Cooperation: JC) ซึ่งเป็นการประชุมหารือกันอย่างใกล้ชิดทุกปี ทั้งในระดับผู้นำ จนถึงระดับคณะทำงาน ดังนั้น กัมพูชาจึงเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญของไทย ทั้งในรูปแบบทวิภาคี และกรอบความร่วมมือพหุภาคี อันสะท้อนบทบาทที่สำคัญในประชาคมระหว่างประเทศของกัมพูชา ทั้งนี้ มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยและกัมพูชา ณ เดือนพฤศจิกายน 2561 มีมูลค่า 132,376.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.41 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี พ.ศ.			
		2559	2560	2561(e)	2562(e)
1	ประชากร (ล้านคน) ²	15.78	16.01	16.25	16.50
2	อัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี) ²	6.9	7.0	7.3	7.0
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	20.0	22.1	24.1	26.4
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (เหรียญสหรัฐฯ) ²	1,270.48	1,379.34	1,485.33	1,598.60
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ²	3.9	2.2	2.6	2.8
6	อัตราการว่างงาน ²	0.2	0.3	0.2	N/A
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP ² (ร้อยละ)	29.1	30.3	30.1	30.3
8	เงินลงทุนจากต่างประเทศ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ⁴	2.29	2.78	N/A	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	-1.73	-1.87	-2.60	-2.80
10	สัดส่วน ODA รายได้ประชาชาติ (ร้อยละ) ¹	3.9	N/A	N/A	N/A
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	6,731	8,758	9,605	10,294

ที่มา: ¹ World Bank

² International Monetary Fund

³ Asian Development Bank

⁴ UNCTAD

3. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในปี 2561 World Economic Forum ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน (Global Competitiveness Index: GCI) ของกัมพูชาอยู่ในอันดับที่ 110 จาก 140 ประเทศ และเป็นอันดับที่ 8 ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้ 50.2 จาก 100 คะแนน ซึ่งค่า GCI ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 109 รวมถึงคะแนน GCI ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อยู่ใน

อันดับที่ 112 โดยได้ 52 จาก 100 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่ากัมพูชายังมีความต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

4. นโยบายรัฐบาลกัมพูชา

ปัจจุบันประเทศกัมพูชาอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2557-2561 (National Strategic Development: NSDP) หรือที่เรียกว่า “จุดไถ่” ระยะที่ 3 ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมุ่งเน้นการ

พัฒนาเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศจากประเทศรายได้
น้อย (Low Income Country) สู่การเป็นประเทศรายได้
ปานกลาง (Middle Income Country) สนับสนุนการ
พัฒนาประเทศตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Sustainable Development Goals: SDGs) การลงทุน
โดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI)
และการส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจ

โดยยังคงเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จุดโฟกัส ให้
ความสำคัญกับการเจริญเติบโต การจ้างงาน ความเสมอ
ภาคและประสิทธิภาพในกัมพูชา (“Rectangular
Strategy” for Growth, Employment, Equity and
Efficiency in Cambodia) รวมทั้งสร้างเสถียรภาพทาง
การเมือง สันติภาพ และความมั่นคงให้เกิดขึ้น
ภายในประเทศ กัมพูชายังคงให้ความสำคัญกับความ
ร่วมมือพหุภาคี โดยเฉพาะภายใต้กรอบ ASEAN GMS และ
ACMECS ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของ
กัมพูชา และสร้างความมั่งคั่งร่วมกันภายในภูมิภาค

5. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

ธนาคารพัฒนาเอเชียได้คาดการณ์การขยายตัวทาง
เศรษฐกิจของกัมพูชาระหว่างปี 2561-2562 จะเติบโตเฉลี่ย
ร้อยละ 7 จากการขยายตัวของภาคการส่งออก การ
ท่องเที่ยว การบริโภคภายในประเทศ โดยช่วงครึ่งแรกของ
ปี 2561 การส่งออกขยายตัวร้อยละ 13.3 และการนำเข้า
ขยายตัวร้อยละ 25.7 ซึ่งมีผลให้การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด
เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.9 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 12.1 ในปี
2561 ทั้งนี้ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตเป็น
สิ่งสำคัญ เนื่องจากข้อได้เปรียบของกัมพูชา คือ การมี
ค่าแรงอยู่ในระดับที่ต่ำ ซึ่งเป็นการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ
ให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น แต่การ
ขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้ค่าแรงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น
ดังนั้น การพัฒนาบุคลากร และการลงทุนในเทคโนโลยีที่
ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตจึงมีความจำเป็นต่อการ
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกัมพูชา

แม้ว่าสถานการณ์การเมืองกัมพูชาในปี 2561 จะ
ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของเหล่านักลงทุน
ต่างชาติ สืบเนื่องจากพรรครัฐบาลของนายกรัฐมนตรีฮุน เซน
พยายามสกัดกั้นพรรคการเมืองฝ่ายค้าน จับกุมดำเนินคดี
ผู้นำพรรคฝ่ายค้านด้วยข้อกล่าวหาทาบปรกฏร่วมกับต่างชาติ
พยายามโค่นล้มรัฐบาล แต่พื้นฐานทางเศรษฐกิจของ
กัมพูชา รวมถึงการส่งออกและอุตสาหกรรมสิ่งทอยังเติบโต
ต่อเนื่อง นอกจากนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกัมพูชายัง
เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มขึ้นของกลุ่ม
นักท่องเที่ยวจากจีนแผ่นดินใหญ่ ทำให้เศรษฐกิจของ

ประเทศดีขึ้นเรื่อยๆ โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีน
จำนวน 1.2 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 21.6 ของจำนวน
นักท่องเที่ยวทั้งหมด

ด้านการค้า กัมพูชามีแนวโน้มจะถูกเพิกถอนสิทธิ
พิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized
System of Preferences – GSP) จากสหภาพยุโรป
เนื่องจากสหภาพยุโรปได้ยกประเด็นเกี่ยวกับปัญหาสิทธิ
แรงงานในกัมพูชา ซึ่งอาจมีผลให้กัมพูชาเสียสิทธิพิเศษทาง
การค้าภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA) ที่
หมายถึงการยกเว้นจัดเก็บภาษีนำเข้าสินค้าทุกประเภทที่
ไม่ใช่อาวุธ ทั้งนี้ สหภาพยุโรปเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของกัมพูชา
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคส่วนสิ่งทอและรองเท้า กัมพูชามี
ยอดการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปยังสหภาพยุโรปกว่าร้อยละ
46 โดยการส่งออกของกัมพูชาไปยังสหภาพยุโรป ในปี
2560 มีมูลค่าประมาณ 5,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โรงงาน
เสื้อผ้าสำเร็จรูปและรองเท้าจำนวน 1,000 แห่งกัมพูชามี
การจ้างแรงงานประมาณ 700,000 คน โดยมากกว่าร้อยละ
85 เป็นแรงงานหญิง และในแต่ละเดือนมีการจ่ายค่าแรง
มากกว่า 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้แก่แรงงานในภาคการ
ผลิตนี้ การตัดสิทธิพิเศษทางการค้าดังกล่าวจะส่งผลอย่างมี
นัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่ผลิต
จากกัมพูชา และอาจส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
ของประเทศ

สำนักนโยบายและแผน
ธันวาคม 2561